# ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 3. marca 2011 *

Vo veci C-134/10,

ktorej predmetom je žaloba o nesplnenie povinnosti podľa článku 258 ZFEÚ, podaná 15. marca 2010,

**Európska komisia,** v zastúpení: A. Nijenhuis a C. Vrignon, splnomocnení zástupcovia, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobkyňa,

proti

**Belgickému kráľovstvu,** v zastúpení: M. Jacobs a T. Materne, splnomocnení zástupcovia,

žalovanému,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory K. Lenaerts, sudcovia R. Silva de Lapuerta, G. Arestis (spravodajca), J. Malenovský a T. von Danwitz,

generálny advokát: P. Cruz Villalón,
tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

**Rozsudok**

1 Touto žalobou sa Európska komisia domáha, aby Súdny dvor určil, že Belgické kráľovstvo si tým, že nesprávne prebralo článok 31 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby) (Ú. v. ES L 108, s. 51; Mim. vyd. 13/029, s. 367), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z tejto smernice a článku 56 ZFEÚ.

## Právny rámec

*Právo Únie*

2 Podľa odôvodnenia č. 43 smernice univerzálnej služby:

„súčasné členské štáty ukladajú niektoré povinnosti ‚prenosu' na sieťach šíriacich rádiové [rozhlasové – *neoficiálny preklad*] alebo televízne vysielanie pre verejnosť. Členské štáty by mali mať možnosť uložiť primerané povinnosti podnikom v rámci ich jurisdikcie v záujme legitímnych verejných politických úvah, no také povinnosti by sa mali ukladať len vtedy, keď sú potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom spoločenstva a mali by byť proporcionálne, transparentné a pravidelne revidované. Povinnosti ‚prenosu' uložené členskými štátmi by mali byť primerané, pretože by mali byť proporcionálne a transparentné na základe jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu a mohli by prípadne zahŕňať primeranú úhradu. Také povinnosti ‚prenosu' môžu zahŕňať prenos služieb špecificky určených na umožnenie prístupu pre užívateľov so zdravotným postihnutím."

3 Článok 31 smernice univerzálnej služby stanovuje:

„1. Členské štáty môžu uložiť primerané povinnosti ‚prenosu' týkajúce sa prenosu špecifikovaných rádiových [rozhlasových – *neoficiálny preklad*] a televíznych vysielacích kanálov a služieb podnikom v rámci ich jurisdikcie, ktoré poskytujú elektronické

komunikačné siete používané na šírenie rádiového [rozhlasového – *neoficiálny preklad*] alebo televízneho vysielania pre verejnosť, ak značný počet koncových užívateľov takých sietí ich používa ako hlavný prostriedok príjmu rádiového [rozhlasového – *neoficiálny preklad*] a televízneho vysielania. Také povinnosti sa uložia len vtedy, keď je to potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu a sú proporcionálne a transparentné. Povinnosti podliehajú pravidelnej revízii.

2. Ani odsek 1 tohto článku, ani článok 3 ods. 2 smernice 2002/19/ES [Európskeho parlamentu a Rady zo 7. marca 2002 o prístupe a prepojení elektronických komunikačných sietí a príslušných zariadení (prístupová smernica) (Ú. v. ES L 108, s. 7; Mim. vyd. 13/029, s. 323)] sa nedotýkajú možnosti členských štátov stanoviť prípadnú primeranú úhradu vzťahujúcu sa k opatreniam prijatým v súlade s týmto článkom, pričom zaručia, že za podobných okolností sa nebude uplatňovať žiadna diskriminácia pri zaobchádzaní s podnikmi poskytujúcimi elektronické komunikačné siete. Ak sa taká úhrada poskytne, členské štáty zabezpečia, aby sa uplatňovala proporcionálnym a transparentným spôsobom."

*Vnútroštátna právna úprava*

4 Článok 13 zákona z 30. marca 1995 o distribučných vysielacích sieťach a vysielaní v dvojjazyčnom regióne Brusel – hlavné mesto (*Moniteur belge* z 22. februára 1996,

s. 3797) v znení zákona zo 16. marca 2007 (*Moniteur belge* z 5. apríla 2007, s. 19229, ďalej len „zákon z 30. marca 1995“) znie:

„S cieľom zaručiť pluralizmus a kultúrnu rôznorodosť prevádzkovateľ musí v čase vysielania a v úplnej a nezmenenej podobe uskutočniť prenos týchto televíznych programov:

— televíznych programov vysielaných verejnoprávnymi vysielateľmi na základe zákona patriacimi do Francúzskeho spoločenstva alebo Flámskeho spoločenstva,

— televíznych programov vysielaných každým ďalším vysielateľom patriacim do Francúzskeho alebo Flámskeho spoločenstva, ktorého vymenuje kráľ v nariadení schválenom Radou ministrov,

— televíznych programov vysielaných verejnoprávnym vysielateľom patriacim do Nemeckého spoločenstva, ktorého vymenuje kráľ v nariadení schválenom Radou ministrov. Minister príslušný pre tento zákon určí spôsoby tohto vysielania na základe stanoviska Inštitútu (v prípade potreby prostredníctvom spoločného kanálu),

— televíznych programov zameraných na región Brusel – hlavné mesto, ktoré sú vysielané regionálnymi vysielateľmi schválenými Francúzskym alebo Flámskym spoločenstvom, s prihliadnutím na rozsah ich vysielania.

Potrebu povinností uvedených v predchádzajúcom odseku pravidelne overuje Inštitút. Ak Inštitút zastáva názor, že zachovávanie týchto povinností už nie je potrebné, jasne to uvedie vo výročnej správe podľa článku 34 zákona zo 17. januára 2003 o statuse regulátora v odvetví belgických pôšt a telekomunikácií.

Na základe stanoviska Inštitútu minister môže určiť, že na prevádzkovateľa sa uvedený článok nevzťahuje.

Prevádzkovateľ, ktorý chce byť oslobodený od uvedeného ustanovenia, zašle odôvodnenú žiadosť Inštitútu, v ktorej preukáže existenciu aspoň jednej z nasledujúcich skutočností:

a) pre prevádzkovateľa to nie je technicky možné;

b) v sieti sa nenachádza dostatočné množstvo konečných užívateľov, ktorí by ju používali ako hlavný zdroj na príjem televíznych programov, takže investície potrebné na odstránenie technickej nemožnosti sú neprimerané.

Inštitút oznámi svoje stanovisko ministrovi najneskôr do šiestich mesiacov po prijatí tejto žiadosti. Táto lehota sa preruší, ak Inštitút zastáva názor, že je potrebné, aby žiadateľ doplnil informácie.

Ak Inštitút nepredložil svoje stanovisko v stanovenej lehote, hľadí sa naň, akoby predložil kladné stanovisko."

## Konanie pred podaním žaloby

5 Dňa 28. apríla 2006 Komisia zaslala Belgickému kráľovstvu výzvu, v ktorej vyjadrila svoje pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou článku 13 zákona z 30. marca 1995 v jeho pôvodnom znení s článkom 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, ako aj s článkom 49 ES.

6 Listom z 5. októbra 2006 Belgické kráľovstvo spochybnilo výhrady Komisie a oznámilo jej, že v krátkom čase sa vykoná revízia systému priznávania postavenia prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu v regióne Brusel – hlavné mesto.

7 Po tom, čo belgické orgány oznámili zmeny v článku 13 zákona z 30. marca 1995 zavedené zákonom zo 16. marca 2007, Komisia v doplňujúcej výzve z 27. júna 2007 znovu vyjadrila svoje pochybnosti v súvislosti so zlučiteľnosťou nových ustanovení s článkom 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, ako aj s článkom 49 ES. Komisia vyzvala Belgické kráľovstvo, aby jej zaslalo svoje pripomienky v lehote dvoch mesiacov od doručenia výzvy.

8 Listom z 1. augusta 2007 Belgické kráľovstvo požiadalo o dodatočnú lehotu, pričom oznámilo svoj zámer prijať primerané opatrenie na základe výzvy a potrebu prispôsobiť svoj normatívny rámec. Upozornilo však Komisiu na problémy existujúce v jeho vnútroštátnom inštitucionálnom poriadku. Komisia mu predĺžila lehotu na odpoveď do 29. októbra 2007. Novú žiadosť o predĺženie tejto lehoty, ktorá bola Komisii doručená 26. októbra 2007 a boli v nej uvedené rovnaké dôvody, Komisia zamietla.

9 Dňa 8. mája 2008 Komisia vydala odôvodnené stanovisko, v ktorom vyzvala Belgické kráľovstvo, aby prijalo opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s týmto stanoviskom v lehote dvoch mesiacov od jeho doručenia.

10 V liste zo 4. júla 2008 Belgické kráľovstvo odpovedalo, že nová právna úprava je v súlade s právom Spoločenstva.

11 V doplňujúcom odôvodnenom stanovisku z 1. decembra 2008 sa Komisia oprela o rozsudok z 13. decembra 2007, United Pan-Europe Communications Belgium a i. (C-250/06, Zb. s. I-11135), a zopakovala svoje tvrdenia, podľa ktorých belgické právne predpisy nespĺňali kritériá transparentnosti a zákazu diskriminácie uvedené v predmetnom rozsudku.

12 Listom zo 16. januára 2009 Belgické kráľovstvo v odpovedi na doplňujúce odôvodnené stanovisko uviedlo, že po zrušení ministerských nariadení stanovujúcich televízne kanály, ktoré mali povinnosť prenosu, Štátnou radou (Belgicko), žiadny zo súkromných vysielateľov nemal toto postavenie, a tento členský štát tak dosiahol súlad s článkom 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

13 Keďže Komisiu odpoveď Belgického kráľovstva nepresvedčila, podala túto žalobu.

## O žalobe

### *O prípustnosti*

Argumentácia účastníkov konania

14 Belgické kráľovstvo tvrdí, že žaloba je neprípustná z troch dôvodov.

15 V prvom rade článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby zavádza len možnosť členských štátov uložiť povinnosť prenosu. Keďže článok 258 ZFEÚ sa týka len nesplnenia jednej povinnosti, požiadavky tohto článku na začatie konania o nesplnenie povinnosti pred Súdnym dvorom tak nie sú splnené.

16 Táto žaloba je ďalej čisto hypotetická. Vnútroštátne ustanovenia, na ktoré poukazuje Komisia, totiž nemôžu zakladať nesplnenie povinnosti, pretože Belgické kráľovstvo ich neuplatnilo účinným spôsobom. Podľa tohto členského štátu postup vymenovania televíznych kanálov s povinnosťou prenosu nebol použitý.

17 Belgické kráľovstvo napokon tvrdí, že tretia výhrada Komisie v žalobe, podľa ktorej tento členský štát neobmedzil povinnosť prenosu na prevádzkovateľov sietí, ktorých siete používa značný počet koncových užívateľov, bola predložená až v štádiu podania

žaloby. Neexistovala tak zhoda dôvodov v štádiu pred podaním žaloby a po podaní žaloby, čo tomuto členskému štátu bránilo v tom, aby sa obhajoval.

18 Komisia uvádza, že samotná skutočnosť, že Belgické kráľovstvo prebralo do svojho vnútroštátneho práva ustanovenia článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, vylučuje tvrdenie, že toto ustanovenie vytvorilo pre členské štáty možnosť, ale neuložilo im povinnosť. Navyše, pokiaľ ide o tvrdenie, že táto žaloba je čisto hypotetická, skutočnosť, že zákon, ktorým sa toto ustanovenie prebralo, zostal neuplatnený, nestačí na to, aby tento zákon bol zlučiteľný s právom Únie.

19 Pokiaľ ide o neexistenciu zhody dôvodov vo výzve, v odôvodnenom stanovisku a žalobe, Komisia uvádza, že neprípustnosť sa tu uplatňuje len na dotknutú výhradu, nie na celú žalobu. Táto výhrada bola v každom prípade v rovnakom znení uvedená v doplňujúcej výzve, v odôvodnenom stanovisku a v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku a zmena jej názvu odrážala obmedzenie predmetu tejto výhrady, čo judikatúra Súdneho dvora povoľuje, vzhľadom na vynechanie jednej z dvoch jej častí.

Posúdenie Súdnym dvorom

20 Treba pripomenúť, že Komisia vytýka Belgickému kráľovstvu, že vzhľadom na nesprávne prebratie článku 31 tejto smernice si nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú zo smernice univerzálnej služby.

21 Ako uvádza Belgické kráľovstvo, článok 31 zavádza pre členské štáty len možnosť prijať právne predpisy, na základe ktorých môžu uložiť povinnosť prenosu určitých televíznych kanálov. V prejednávanej veci je však nesporné, že belgická právna úprava, predovšetkým článok 13 prvý odsek druhá zarážka zákona z 30. marca 1995, upravuje menovanie určitých kanálov, ktoré majú povinnosť prenosu. Na rozdiel od toho, čo tvrdí, Belgické kráľovstvo vykonalo túto možnosť prostredníctvom právneho predpisu preberajúceho článok 31 smernice univerzálnej služby do svojho vnútroštátneho poriadku. Výhrady Komisie sa týkajú najmä otázky, či je toto prebratie Belgickým kráľovstvom zlučiteľné s právom Únie.

22 Pokiaľ ide o tvrdenie, podľa ktorého je táto žaloba čisto hypotetická, vzhľadom na to, že Belgické kráľovstvo neuplatnilo článok 13 prvý odsek druhú zarážku zákona z 30. marca 1995 účinným spôsobom, pretože žiadny kanál nemá v súčasnosti povinnosť prenosu, stačí konštatovať, že táto skutočnosť nestačí na to, aby bolo uvedené ustanovenie zlučiteľné s právom Únie.

23 Pokiaľ ide o neexistenciu zhody dôvodov v štádiu pred podaním žaloby a v žalobe, treba konštatovať, že Komisia skutočne zmenila názov svojej tretej výhrady a vynechala jednu z jej častí.

24 Súdny dvor však už rozhodol, že predmet sporu je možné obmedziť v štádiu pred podaním žaloby (pozri najmä rozsudky z 18. mája 2006, Komisia/Španielsko, C-221/04, Zb. s. I-4515, bod 33, a zo 14. júna 2007, Komisia/Írsko, C-148/05, bod 35).

25 Zároveň je nesporné, že tá časť tretej výhrady, ktorá bola predložená v štádiu podania žaloby, je citovaná jednak v doplňujúcej výzve, jednak v odôvodnenom stanovisku a v doplňujúcom odôvodnenom stanovisku. Belgické kráľovstvo preto nemôže oprávnene tvrdiť, že táto výhrada bola prvýkrát uvedená až pred Súdnym dvorom a že sa v tomto ohľade nemohlo účinne obhajovať.

26 Z predchádzajúcich úvah preto vyplýva, že túto žalobu treba vyhlásiť za prípustnú.

*O veci samej*

Argumentácia účastníkov konania

27 Na podporu svojej žaloby Komisia uvádza tri výhrady.

28 Prvá výhrada sa zakladá na neexistencii dôvodov všeobecného záujmu jasne definovaných v dotknutej vnútroštátnej právnej úprave. Komisia zastáva názor, že táto právna úprava uvádza ciele všeobecného záujmu veľmi vágne a všeobecne a že konkrétne kritériá, ktoré používajú vnútroštátne orgány na výber televíznych kanálov s povinnosťou prenosu, nie sú špecifikované ani v tejto právnej úprave, ani v prípravných dokumentoch k nej.

29 Samotná dôvodová správa k dotknutej vnútroštátnej právnej úprave totiž uvádza, že vzhľadom na vypracovanie zoznamu televíznych kanálov, ktorým by sa mohla uložiť povinnosť prenosu, treba presne opísať cieľ všeobecného záujmu, ktorý táto právna úprava sleduje. Komisia pritom pripomína, že po už citovanom rozsudku United Pan-Europe Communications Belgium a i., v ktorom sa presne preskúmalo, či článok 56 ZFEÚ bráni článku 13 zákona z 30. marca 1995 v jeho pôvodnom znení, Štátna rada rozsudkom zo 14. júla 2008 zrušila ministerské nariadenie zo 17. januára 2001 o televíznych kanáloch s povinnosťou prenosu najmä z toho dôvodu, že neboli vopred známe kritériá, ktoré verejnoprávne orgány používajú.

30 V druhej výhrade Komisia uvádza, že pri postupe priznávania postavenia subjektu, ktorý má povinnosť prenosu podľa článku 13 prvého odseku druhej zarážky zákona z 30. marca 1995 sa nedodržiava zásada transparentnosti.

31 V prvom rade Belgické kráľovstvo nepredložilo žiadne dodatočné podklady okrem tých, ktoré sa týkali prijatia ministerského nariadenia zo 17. januára 2001. Ak neexistujú žiadne objektívne kritériá, ktoré by zaručovali minimálnu úroveň transparentnosti a právnej istoty, tak verejnoprávne orgány rozhodujú v rámci svojej voľnej úvahy, ktorá je tak široká, že by mohla byť využívaná svojvoľne.

32 Komisia ďalej uvádza, že neexistencia transparentnosti je ešte posilnená skutočnosťou, že povinnosť prenosu, zdá sa, sa uplatňuje na vysielateľov, a teda bez obmedzenia na všetky vysielacie televízne kanály, nie na kanály, ktoré sú individuálne určené na základe obsahu ich vysielacieho programu. Komisia sa opiera o už citovaný rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i. a uvádza, že výraz „špecifikovaný“ použitý v článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby sa má vykladať v tom zmysle,

že postavenie prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, je striktne obmedzený na televízne kanály, ktorých celkový programový obsah je vhodný na realizáciu navrhnutého cieľa všeobecného záujmu.

33 Z uvedeného rozsudku napokon vyplýva, že kritériá, na základe ktorých sa postavenie prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, musia byť nediskriminačné a priznanie tohto statusu nesmie byť podmienené usadením sa na štátnom území. Podľa dotknutej vnútroštátnej právnej úpravy sa pritom povinnosť prenosu týka len televíznych programov vysielaných vysielateľmi patriacimi do Francúzskeho spoločenstva alebo Flámskeho spoločenstva. Komisia tak zastáva názor, že vylúčenie subjektov usadených na území iného členského štátu bez konkrétneho odôvodnenia je nielen v rozpore s článkom 56 ZFEÚ z dôvodu jeho diskriminačného a obmedzujúceho rozsahu, ale súčasne mu chýba transparentnosť, a preto porušuje článok 31 smernice univerzálnej služby.

34 Vo svojej tretej výhrade Komisia vytýka nedodržanie rozsahu pôsobnosti článku 31 smernice univerzálnej služby. Z článku 13 zákona z 30. marca 1995 totiž podľa nej vyplýva, na rozdiel od toho, čo stanovujú ustanovenia smernice univerzálnej služby, že prevádzkovateľ siete, ktorú nepoužíva ako hlavný prostriedok príjmu rozhlasového a televízneho vysielania značný počet koncových užívateľov, v podstate podlieha povinnosti prenosu bez prípadnej výnimky udelenej ministrom.

35 Belgické kráľovstvo spochybňuje nesplnenie povinnosti, ktoré sa mu vytýka.

36 Tento členský štát tvrdí, že režim priznania postavenia subjektu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť prenosu, upravený v jeho právnych predpisoch je zlučiteľný so zásadou voľného pohybu služieb. Tento režim sa totiž vzťahuje len na belgických vysielateľov v dvojjazyčnom regióne Brusel – hlavné mesto, a nie na vysielateľov usadených v iných členských štátoch.

37 Tento režim nepredstavuje povolenú výhodu pre vnútroštátnych vysielateľov na úkor vysielateľov usadených v iných členských štátoch, pretože sa udeľuje za cenu značných záväzkov pre dotknutých vnútroštátnych vysielateľov voči belgickým spoločenstvám. Okrem toho podľa názoru Belgického kráľovstva vysielatelia usadení na území iných členských štátov jednak nežiadajú o priznanie povinnosti prenosu v bruselskom regióne, pretože bruselskí televízni diváci nie sú ich cieľovou skupinou, a jednak vo svojich členských štátoch pôvodu využívajú túto povinnosť, ako aj slobodu vysielať v bruselskom regióne podľa článku 14 zákona z 30. marca 1995. Títo vysielatelia majú okrem toho údajne k dispozícii iné technické prostriedky na vysielanie svojich programov.

38 Belgické kráľovstvo v každom prípade tvrdí, že ak je režim priznávania postavenia prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, zavedený vnútroštátnou právnou úpravou považovaný za obmedzenie voľného pohybu služieb, toto obmedzenie je odôvodnené naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu.

39 Tento režim totiž patrí do rámca audiovizuálnej politiky a televíznym divákom umožňuje prístup k verejnoprávnym televíznym kanálom v blízkosti alebo ku kanálom, ktoré na seba prevezmú povinnosti služby vo verejnom záujme. Má za cieľ zabezpečiť pluralitnú a kultúrnu povahu programovej ponuky káblového vysielania a zaručiť všetkým divákom prístup k tomuto pluralizmu.

40 Okrem toho, pokiaľ ide o zlučiteľnosť povinností prenosu podľa článku 13 zákona z 30. marca 1995 so smernicou univerzálnej služby, Belgické kráľovstvo uvádza, že tieto povinnosti majú len verejnoprávni vysielatelia Francúzskeho a Flámskeho spoločenstva, ako aj televízne kanály v ich blízkosti. Tento členský štát nevyužil možnosť vymenovať ďalších vysielateľov, takže mu nesplnenie povinnosti nemožno vytýkať.

41 Belgické kráľovstvo napokon tvrdí, že ciele jeho právnej úpravy vo všeobecnom záujme sú jasne vymedzené v samotnom zákone z 30. marca 1995, pretože jeho cieľom je zaručiť pluralizmus a kultúrnu rôznorodosť, a že priznávanie postavenia prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, podlieha jasnému a transparentnému postupu, ktorý je stanovený zákonom.

Posúdenie Súdnym dvorom

42 Na úvod treba uviesť, že vymenovanie niektorých televíznych kanálov, ktoré majú povinnosť prenosu, podľa článku 13 zákona z 30. marca 1995 predstavuje obmedzenie voľného pohybu poskytovania služieb v zmysle článku 56 ZFEÚ, ako to už Súdny dvor rozhodol, pokiaľ ide o vymenovanie kanálov niektorých súkromných vysielateľov ministerským nariadením v súlade s pôvodným znením tohto vnútroštátneho predpisu, v bodoch 28 až 38 svojho už citovaného rozsudku United Pan-Europe Communications Belgium a i.

43 Podľa judikatúry Súdneho dvora takéto obmedzenie základnej slobody zaručenej Zmluvou FEÚ môže byť odôvodnené, len keď zodpovedá naliehavým dôvodom všeobecného záujmu, a pod podmienkou, že je vhodné na dosiahnutie ním sledovaného cieľa a neprekračuje medze toho, čo je na jeho dosiahnutie nevyhnutné (rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 39 a citovaná

judikatúra). V rámci tejto optiky článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby umožňuje členským štátom ukladať primerané povinnosti prenosu, ak je to „potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu“ a tieto povinnosti sú „proporcionálne a transparentné“.

44 V prejednávanej veci je cieľom vymedzeným v článku 13 zákona z 30. marca 1995 zaručenie pluralizmu a kultúrnej rôznorodosti. Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora, a ako to v tejto veci uznala aj Komisia, kultúrna politika môže predstavovať naliehavý dôvod všeobecného záujmu, ktorý by odôvodňoval obmedzenie slobodného poskytovania služieb (pozri v tomto zmysle rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 41 a citovanú judikatúru).

45 Komisia sa však pýta na proporcionalitu zákona z 30. marca 1995, presnejšie na primeranosť postupu a kritérií používaných na vymenovanie kanálov, ktoré majú mať povinnosť prenosu.

46 Belgické kráľovstvo uvádza, že jeho orgány nevyužili možnosť vymenovať iných vysielateľov s výnimkou tých, na ktorých sa vzťahuje služba vo verejnom záujme v rámci Francúzskeho a Flámskeho spoločenstva, ako aj televízne kanály v blízkosti, ktoré údajne nie sú touto žalobou o nesplnenie povinnosti dotknuté.

47 V tejto súvislosti totiž treba uviesť, že zo žaloby Komisie vyplýva – z jej celkového obsahu a najmä z mnohých odkazov na článok 13 prvý odsek druhú zarážku zákona z 30. marca 1995, ako aj na už citovaný rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., ktorý sa týka zlučiteľnosti opatrenia zavádzajúceho toto

ustanovenie s právom Únie –, že rozsah tejto žaloby sa obmedzuje na vymenovanie programov súkromných vysielateľov nariadením podľa uvedeného článku 13 prvého odseku druhej zarážky. Samotné tvrdenie Komisie založené na článku 13 prvom odseku druhej zarážke zákona z 30. marca 1995, podľa ktorého televízne programy vysielané verejnoprávnymi vysielateľmi patriacimi do Francúzskeho spoločenstva alebo Flámskeho spoločenstva podliehajú povinnosti prenosu, nie je relevantné, pretože toto ustanovenie nie je predmetom konkrétnej argumentácie v žalobe, a preto ho treba považovať za ustanovenie, ktorého sa žaloba netýka.

48 Treba však zdôrazniť, že článok 13 zákona z 30. marca 1995 má za cieľ zabezpečiť prebratie článku 31 smernice univerzálnej služby a že druhá zarážka jeho prvého odseku konkrétne upravuje vymenovanie týchto ďalších súkromných subjektov za prevádzkovateľov majúcich povinnosť prenosu.

49 Pokiaľ je predmetom žaloby o nesplnenie povinnosti spôsob, akým je smernica univerzálnej služby prebratá do vnútroštátneho právneho predpisu, tak treba preveriť, či to isté znenie tohto právneho predpisu v sebe obsahuje nedostatočné a chybné prebratie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. septembra 1999, Komisia/Írsko, C-392/96, Zb. s. I-5901, body 59 a 60; z 20. novembra 2008, Komisia/Írsko, C-66/06, bod 59, a z 12. februára 2009, Komisia/Poľsko, C-475/07, bod 54).

50 Pokiaľ ide o prvú výhradu týkajúcu sa neexistencie cieľov všeobecného záujmu jasne definovaných v článku 13 zákona z 30. marca 1995, treba pripomenúť, že podľa článku 31 ods. 1 druhej vety smernice univerzálnej služby povinnosti prenosu sa uložia

len vtedy, keď je to potrebné na splnenie jasne vymedzených cieľov všeobecného záujmu a sú proporcionálne a transparentné.

51 Podľa odôvodnenia č. 43 smernice univerzálnej služby by totiž členské štáty mali mať možnosť uložiť primerané povinnosti podnikom v rámci ich jurisdikcie v záujme legitímnych verejných politických úvah, no také povinnosti by sa mali ukladať len vtedy, keď sú potrebné na splnenie cieľov všeobecného záujmu jasne vymedzených členskými štátmi v súlade s právom Spoločenstva a mali by byť proporcionálne, transparentné a pravidelne revidované.

52 Je pritom nesporné, že prvý odsek článku 13 zákona z 30. marca 1995 stanovuje, že s cieľom zaručiť pluralizmus a kultúrnu rôznorodosť prevádzkovateľ musí v čase vysielania a v úplnej a nezmenenej podobe uskutočniť prenos niektorých televíznych programov vysielaných vysielateľmi patriacimi do belgických spoločenstiev. Okrem toho, ako už Súdny dvor rozhodol, zákon z 30. marca 1995 sleduje kultúrny cieľ vo všeobecnom záujme, ktorého realizáciu môže zaručiť (rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, body 42 a 43).

53 V súvislosti s výkladom článku 56 ZFEÚ však Súdny dvor rozhodol, že pokiaľ ide o nevyhnutnosť predchádzajúceho znenia článku 13 prvého odseku druhej zarážky zákona z 30. marca 1995 na dosiahnutie sledovaného cieľa – hoci z dôvodu kultúrnej politiky je uchovanie plurality spojené so základným právom na slobodu prejavu, a preto v tejto súvislosti majú vnútroštátne orgány širokú mieru voľnej úvahy – požiadavky vyplývajúce z opatrení, ktorými sa taká politika uplatňuje, nesmú byť v nijakom prípade neprimerané vzhľadom na daný cieľ a spôsoby ich uplatnenia nesmú byť diskriminačné na úkor štátnych príslušníkov iných členských štátov (rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 44). Postavenie kanálu,

na ktorý sa vzťahuje povinnosť prenosu, sa tak musí striktne obmedziť na kanály, ktorých celkový programový obsah je vhodný na realizáciu sledovaného cieľa všeobecného záujmu (pozri v tomto zmysle rozsudky United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 47, ako aj z 22. decembra 2008, Kabel Deutschland Vertrieb und Service, C-336/07, Zb. s. I-10889, bod 42).

54 Treba konštatovať, že len samotné uvedenie cieľa všeobecnej politiky, ktorý nie je doplnený nijakým ďalším doplňujúcim prvkom umožňujúcim prevádzkovateľom vopred určiť povahu a rozsah konkrétnych podmienok a povinností, ktoré musia spĺňať, keď majú záujem o priznanie postavenia prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, nestačí na splnenie týchto požiadaviek.

55 Preto treba konštatovať, že článok 13 prvý odsek druhá zarážka zákona z 30. marca 1995 nevymedzuje jasne konkrétne kritériá, ktoré používajú vnútroštátne orgány na výber televíznych kanálov, ktoré majú povinnosť prenosu, a že toto ustanovenie tak nie je dostatočne presné, aby mohlo zaručiť, že takto vybrané kanály sú tie, ktorých celkový programový obsah je vhodný na realizáciu sledovaného cieľa všeobecného záujmu.

56 Z toho vyplýva, že prvá výhrada Komisie uvedená na podporu jej žaloby je dôvodná.

57 Vo svojej druhej výhrade Komisia vytýka Belgickému kráľovstvu, že pri postupe priznávania postavenia prevádzkovateľa, ktorý má povinnosť prenosu, stanoveného

v článku 13 prvom odseku druhej zarážke zákona z 30. marca 1995 sa nedodržiava zásada transparentnosti vyplývajúca z článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby, vzhľadom na neexistenciu kritérií používaných na priznanie tohto postavenia, nedostatočnú špecifikáciu televíznych kanálov, ktoré môžu mať toto postavenie, a nejednoznačné podmienky usadenia sa na belgickom území.

58 V prvom rade treba uviesť, že článok 13 zákona z 30. marca 1995 vymenúva vysielateľov, ktorých programy sú spojené s povinnosťou prenosu. Prvý odsek druhá zarážka tohto článku sa týkajú všetkých neverejnoprávnych vysielateľov vo Francúzskom a Flámskom spoločenstve, ktorých kráľ vymenoval v nariadení schválenom Radou ministrov.

59 V tejto súvislosti treba konštatovať, že toto ustanovenie nestanovuje žiadne objektívne kritérium, ktoré by bolo vopred známe a používané belgickými orgánmi na účely určenia programov uvedených subjektov programov, na ktoré sa vzťahuje povinnosť prenosu. V tomto ustanovení sa totiž uvádza len to, že kráľ vymenúva v nariadení schválenom Radou ministrov tých, ktorí majú túto povinnosť.

60 Za týchto okolností neverejnoprávni vysielatelia, na ktorých sa môže vzťahovať povinnosť prenosu, nepoznajú kritériá, ktoré treba splniť na priznanie tohto postavenia. Pri tomto postupe sa teda nedodržiava zásada transparentnosti v zmysle článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

61 Ďalej, z článku 31 ods. 1 prvej vety smernice univerzálnej služby vyplýva, že členské štáty môžu uložiť povinnosti prenosu prevádzkovateľom elektronických komunikačných sietí týkajúce sa prenosu špecifikovaných rozhlasových a televíznych vysielacích kanálov.

62 Pokiaľ ide o špecifický charakter rozhlasových a televíznych kanálov s povinnosťou prenosu, Súdny dvor už rozhodol, že zo znenia tohto ustanovenia vyplýva, že členské štáty musia konkrétne určiť, ktorým kanálom môže byť priznané postavenie subjektu, ktorý má túto povinnosť (rozsudok Kabel Deutschland Vertrieb und Service, už citovaný, bod 24).

63 Okrem toho Súdny dvor rozhodol, že toto postavenie nebude automaticky priznané všetkým televíznym kanálom vysielaným tým istým súkromným vysielateľom, ale musí byť prísne obmedzené len na tie, ktorých celkový programový obsah môže realizovať sledovaný cieľ všeobecného záujmu (pozri rozsudky United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 47, ako aj Kabel Deutschland Vertrieb und Service, už citovaný, bod 42).

64 Podľa znenia článku 13 prvého odseku druhej zarážky zákona z 30. marca 1995 pritom nie je vylúčené, že kráľ vymenuje za prevádzkovateľov majúcich povinnosť prenosu, neverejnoprávnych vysielateľov patriacich do Francúzskeho a Flámskeho spoločenstva, takže všetky programy, ktoré títo vysielatelia vysielajú, majú automaticky uvedenú povinnosť bez ohľadu na celkový programový obsah a ich spôsobilosť dosiahnuť legitímne ciele vo všeobecnom záujme, ktoré sa snaží dosiahnuť dotknutá vnútroštátna právna úprava.

65 Z toho vyplýva, že článok 13 prvý odsek druhá zarážka zákona z 30. marca 1995 neuvádza dostatočne presne, že povinnosť prenosu možno udeliť len špecifickým televíznym kanálom, ako to vyžaduje článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

66 Napokon treba pripomenúť, že kritériá, na základe ktorých sa udelí postavenie subjektu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť prenosu, musia byť nediskriminačné. Priznanie tohto postavenia najmä nesmie byť právne ani fakticky podmienené usadením sa na štátnom území (rozsudok United Pan-Europe Communications Belgium a i., už citovaný, bod 48).

67 V tejto súvislosti, ako uviedla aj Komisia bez toho, aby jej Belgické kráľovstvo v tomto bode odporovalo, požiadavka vyplývajúca z článku 13 prvého odseku druhej zarážky zákona z 30. marca 1995, podľa ktorej neverejnoprávni vysielatelia musia patriť do belgických spoločenstiev, nemôže vylúčiť, že pri priznávaní postavenia subjektu, na ktorý sa vzťahuje povinnosť prenosu, sa bude fakticky alebo právne vyžadovať, aby títo vysielatelia boli usadení v Belgicku.

68 V každom prípade treba konštatovať, že táto požiadavka nestačí na splnenie podmienky transparentnosti podľa článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby. Z článku 13 prvého odseku druhej zarážky zákona z 30. marca 1995 totiž nevyplýva jasne, aký je rozsah požiadavky, podľa ktorej neverejnoprávni vysielatelia musia patriť do belgických spoločenstiev, aby sa na nich mohla vzťahovať povinnosť prenosu.

69 V tomto ohľade Belgické kráľovstvo neuviedlo nijaké spresnenie v súvislosti s tým, čo chápe pod pojmom vysielatelia patriaci do spoločenstiev.

70 Z toho vyplýva, že druhá výhrada uvádzaná Komisiou na podporu jej žaloby je rovnako dôvodná.

71 Tretia výhrada Komisie sa týka nedodržania rozsahu pôsobnosti článku 31 smernice univerzálnej služby z toho dôvodu, že článok 13 zákona z 30. marca 1995 neobmedzil povinnosť prenosu na prevádzkovateľov elektronických komunikačných sietí, ktoré využíva značný počet koncových užívateľov.

72 Článok 13 štvrtý odsek písm. b) tohto zákona umožňuje ministrovi, aby na základe stanoviska Inštitútu oslobodil prevádzkovateľa od povinností prenosu, ak sa v sieti nenachádza dostatočné množstvo konečných užívateľov, ktorí by ju používali ako hlavný zdroj na príjem televíznych programov, takže investície potrebné na odstránenie technickej nemožnosti sú neprimerané.

73 Povinnosti prenosu vyplývajúce z článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby pritom možno uložiť prevádzkovateľom elektronických komunikačných sietí, len ak ich používa značný počet koncových užívateľov takých sietí ako hlavný prostriedok na príjem rozhlasového a televízneho vysielania.

74 Za týchto okolností treba konštatovať, že článok 13 štvrtý odsek písm. b) zákona z 30. marca 1995 nesprávne preberá podmienku uvedenú v článku 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby. Možnosť belgických orgánov oslobodiť od povinnosti prenosu prevádzkovateľov sietí, ktorých počet koncových užívateľov využívajúcich tieto siete ako hlavný prostriedok príjmu rozhlasového a televízneho vysielania nie je dostatočný, im totiž umožňuje, aby v prípade odmietnutia tohto oslobodenia daným prevádzkovateľom uložili tieto povinnosti. Okrem toho dotknutý prevádzkovateľ musí preukázať, že sú splnené podmienky na získanie oslobodenia.

75 Keďže povinnosti prenosu podľa článku 31 smernice univerzálnej služby sa môžu týkať len prevádzkovateľov sietí, ktoré ako hlavný prostriedok príjmu používa značný počet koncových užívateľov, vyplýva z toho, že článok 13 štvrtý odsek písm. b) zákona z 30. marca 1995 nesprávne preberá článok 31 ods. 1 smernice univerzálnej služby.

76 Treba preto konštatovať, že tretia výhrada Komisie uvedená na podporu jej žaloby je dôvodná.

77 Z uvedeného preto vyplýva, že Belgické kráľovstvo si tým, že nesprávne prebralo článok 31 smernice univerzálnej služby, nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ustanovení tejto smernice a článku 56 ZFEÚ.

**O trovách**

78 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať Belgické kráľovstvo na náhradu trov konania a Belgické kráľovstvo nemalo úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ho na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol a vyhlásil:

1. **Belgické kráľovstvo si tým, že nesprávne prebralo článok 31 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2002/22/ES zo 7. marca 2002 o univerzálnej službe a právach užívateľov týkajúcich sa elektronických komunikačných sietí a služieb (smernica univerzálnej služby), nesplnilo povinnosti, ktoré mu vyplývajú z ustanovení tejto smernice a článku 56 ZFEÚ.**

2. **Belgické kráľovstvo je povinné nahradiť trovy konania.**

Podpisy